

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U OSIJEKU

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNI SUD U OSIJEKU

Priloga	16-02-1995	ilog	Vrijednost
Org. broj	17-188/93		

6-93/94-47.

Degeter

P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE I

Županijski sud u Osijeku, u vijeću sastavljenom od sudaca tog suda i to Penjić Bogdana, kao predsjednika vijeća i Lulić Terezije, te sudaca porotnika Ratović Ivana, Ogar Pere i Kasana Josipa, kao članova vijeća, sa zapisničarom Divić Mirjanom, u krivičnom predmetu protiv opt. Budinčić Josipa i dr., zbog krivičnog djela iz čl.122.st.1. OKZ RH, povešan optužnice Okružnog državnog odvjetništva u Osijeku br. KT-188/93 od 10. prosinca 1993. godine, nakon održane i zaključene glavne, javne rasprave, u prisutnosti zamjenika Okružnog državnog odvjetnika Kuharić Zvonka, optuženikovih branitelja Firi Josipa, Fingler Darka i Kunčec Borisa, svi iz Osijeka, a u odsutnosti opt. Budinčić Josipa, Stoisaavljević Branka i Stoisaavljević Steve, dana 27. siječnja 1995. godine,

p r e s u d i o j e

OPTUŽENI: BUDINČIĆ JOSIP, sin Marka i Janje rođene Kelaić, rođen 29. ožujka 1963. godine u Bizovcu, Općina Valpovo, stanuje u Bizovcu, M. Tita br. 41, Hrvat, državljanin RH, bivši policajac, oženjen, otac dvoje djece, nalazi se u bijegu,

OPTUŽENI: STOISAVLJEVIĆ BRANKO, sin Ilije i Desanke rođene Pavlović, rođen 27. travnja 1956. godine u Antunovcu, Općina Osijek, konobar, Srbin, državljanin RH, s prebivalištem u Osijeku, Crkvena br. 22, nalazi se u bijegu,

OPTUŽENI: STOISAVLJEVIĆ STEVO, sin Milanka i Dužanke rođene Lovrić, rođen 19. prosinca 1960. godine u Dobrom Selu, Općina Bosanska Krupa, Srbin, državljanin RH, s prebivalištem u Vučkovcu, Školske br. 7, nalazi se u bijegu,

k r i v i s u

što su!

23. dana 11. i 12. listopada 1991. godine u Bijelom Brdu, Bogojevu i za sada točno neutvrđenim mjestima Istočne Slavonije, prilikom oružan agresije na Republiku Hrvatsku u okupacije dijela teritorija Republike Hrvatske od strane tzv. JNA i drugih paravojnih neprijateljskih postrojbi, nakon što su pripadnici 3. voda 3. satnije 1. bojne 3. gardijske brigade u sastavu Stetka Vjekoslav (zapovjednik voda), Stjepan Čenan, Miroslav Hegol, Ivica Dinjar, Ivan Radić, Stjepan Janušić, Marijan Đed, Frano Čalušić, Zdenko Bašurić, Željko Hertarić, Darko Popić i Zdenko Stepić, obustavili vatreno djelovanje, položili oružje i predali se bolje naoružanom i brojnijim navedenim oružanim postrojbama, opt. Budimčić Josip, opt. Stoislavljević Branko i opt. Stoislavljević Stevo u smislu prethodnog dogovora i zajednički s drugim za sada točno neutvrđenim neprijateljskim vojnicima, znajući da su navedene osobe ratni zarobljenici, protivno članku 3. stav 1. točka 1-a Ženevske konvencije o postupanju s ratnim zarobljenicima od 12. kolovoza 1949. godine, vez avli im ruke uderali ih rukama, nogama, oružjem i električnim palicama po glavi i ostalim dijelovima tijela, gasili im cigarete po tijelu, pucali vatrenim oružjem pored njihovih glava, mučili ih žeđju i prijetili smrću, a zatim ih je opt. Stoislavljević Branko razdvojio na dvije grupe s tim da je Frano Čalušića, Zdenka Bašurića, Željka Hertarića, Darka Popića i Zdenka Stepića poslao u Tenje, gdje im se gubi svaki trag, dok je po naredjenju opt. Budimčića osipa ubijen Stjepan Janušić, a po naredjenju opt. Stoislavljević Branka ubijen je Frano Čalušić,

pa su time počinili krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratni zločin protiv ratnih zarobljenika iz čl.122.st.1. OKZ RH,

pa se po istom zakonskom propisu

o s u d j u

BUDIMČIĆ JOSIP NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 14 (ČETIRNAEST) GODINA,

STOISAVLJEVIĆ BRANKO NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 12 (DVANAEST) GODINA,

STOISAVLJEVIĆ STEVO NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 10 (DESET) GODINA.

Po čl.90.st.4. ZKP-a optuženici se oslobadjaју obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka.

Po čl.100.st.2. Z KP-a oštećenici se sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućuju u parnicu.

Obrazloženje

Okružni državni odvjetnik u Osijeku optužio je svojom u uvodu citiranom optužnicom, činjenično izmijenjenoj na današnjoj raspravi, Budimčić Josipa, Stojsavljević Branka i Stojsavljević Stevu zbog krivičnog djela opisanog u izreci.

S obzirom da ni jedan od trojice optuženika, još od početka krivičnog postupka nije bio dostupan sudu, to je rješenjem vanraspravnog vijeća ovog suda odlučeno da im se sudi u odsutnosti (čl.290.st.3. ZKP-a).

U okviru dokaznog postupka na glavnoj raspravi sud je preslušao svjedoke -oštećenike Čenan Stjepana, Radić Ivana, Hegol Miroslava i Dinjar Ivicu, te izvršio uvid u pismenu dokumentaciju u spisu.

Svjedok Čenan Stjepan prije domovinskog rata radio je kao ugostiteljski radnik u Osijeku, a na samom početku rata je kao dragovoljac stupio u Hrvatsku vojsku. Od ranije dobro poznaje Budimčić Josipa, koji je kao gost dolazio u gostionu u kojoj je on radio. Zna da je ovaj bio pripadnik bivšeg SUP-a, da je vozio milicijski motorketač, da je nosio oružje i kada nije bio u službi i da se ponašao kao "šerif". Poznaje i Stojsavljević Branka, koji je također prije rata kao konobar radio u "Pivnici" u pothodniku. Stojsavljević Stevu ne poznaje. Odmah nakon stupanja u HV bio je na različitim bojištima u Istočnoj Slavoniji, a dana 10.10.1991. godine našao se na terenu kod Klise u blizini Osijeka. U njegovoj jedinici osim njega bili su zapovjednik Štetka Vjekoslav, te vojnici Hegol Miroslav, Dinjar Ivica, Radić Ivan, Janušić Stjepan, Ded Marijan, Čalušić Franjo, Bašurić Zdenko, Hertarić Željko, Popić Darko i Stepić Zdenko. Nalazili su se na punktu broj 93 koji se nalazio u voćnjaku kod Klise. Tamo su bili 2 dana i dvije noći da bi dana 12.10.1991. godine oko 11,00 sati njegova jedinica bila zarobljena od brojnijeg neprijatelja. Bacili su oružje odnosno odložili ga pa su 20-ak neprijatelja postavili ih uz jedan zid, ruke su morali držati na zatiljku i dok su tako stajali zapovjednik Štetka Vjekoslav ležao je u blizini njih na zemlji jer je bio ranjen. Jedan oficir JNA naložio je jednom njegovom vojniku da Šetku "dokrajči" pa je ovaj jednim hicem

iz poluautomatske puške pogodio Šetku u čelo iz neposredne blizine, Šetka se stresao i prestao micati. To je promatrao sa oko 2 metra od zida gdje se nalazio. Ovdje su se zadržali oko sat vremena, a zatim su svi zajedno pješice morali otići do neprijateljskog punkta u daljenog oko 2 km. Tamo su bili ukopani u zemlju tenkovi, transporteri, topovi i bacači. Najprije su ih sve postrojili počeli ih vrijeđati i psovati, prijetiti da će ih ubiti, a zatim onako razjareni počeli su ih udarati tako što su podigli njihove gornje dijelove garderobe u visini prsista i električnim pandrecima udarali po golim trbusima. Udarac električnim pandrekom dovodi do oštećenja i gubljenja svijesti - šok. Dok je bio tučen pandrekom zapazio je Stoisavljević Branka koji je bio najžešći, a posebno se tako ponašao prema njemu i Čalušiću kojeg je također Stoisavljević prepoznao. Obojica su nekoliko puta padali u nesvijest od udara, zatim su polijevani hladnom vodom i ponovno tučeni, što se više puta ponavljalo. Naredjeno im je da udju u jednu iskopanu rupu, vezali su im ruke na leđa i kada su se našli u rupi jedan od neprijateljskih vojnika počeo je iz škorpiona pucati iznad njihovih glava, dok su se oni u rupi nalazili sagnuti u klečećem položaju. Tamo je i čuo kako je Stoisavljević nakon što je prepoznao Čalušića naredio jednom prisutnom vojniku da Čalušića odvede u Tenje. Ovdje su se nalazili do oko 14,00 ili 05,00 sati i tada su Popić, Stepić, Hertarić, Čalušić i Bašurić utovareni u jedan kamion i odvezeni u pravcu Tenja. Od tada se gubi svaki trag o ovima i šta se sa njima dogodilo danas se ne zna. Kod izdvajanja ove grupe sudjelovao je Stoisavljević Branko. On i ostali iz njegove jedinice tj. Janušić, Ded, Hegol, Dinjar i Radić prebačeni su jednim drugim vozilom u jednu staru kuću u Bijelo Brdo. Tamo su ih nastavili tući, a posebno su ih prilikom ispitivanja tukli pandrecima dok su im ruke bile vezane žicom. Tamo su im leđa bila gola i dok su sjedili na panju udarani su za vrijeme ispitivanja. Njega je ispitivao Budimčić Josip koji je tom prilikom bio veoma oštar, postavljao je "vrlo glupa" pitanja koja nisu imala nikakve veze sa događajima i kada je Budimčić samo klimnuo glavom to je bio znak dvojici vojnika koji su se tamo nalazili da ga počnu još žestee tući. Budimčić ga je sam udario pesnicom u glavu tako da mu je slomio nosnu kost, raz bio nos, pa je krvario iz nosa i usta. Takovo ispitivanje ponavljalo se svakih pola sata, dok je u drugoj prostoriji vršeno ispitivanje drugih iz njegove jedinice. Čuo je da je prilikom ispitivanja Janušića oficir JNA pitao Budimčića "što ćemo s Janušićem", jer je ovaj bio ranjen, na što je Budimčić avoju ruku podigao i prstom pokazao na svoj vrat, što je on protumačio da Janušića treba ubiti. Ova tortura i mučenje u Bijelom Brdu trajala je do uvečer, a kada je pao mrek prevezli su ih jednim vozilom u Bogojevo. Još na izlazu iz Bijelog Brda, kada su ležali na podu vozila kojim su prevoženi, kod stare Drave izvukli su Janušića, Janušić je pitao "zašto", zatim je čuo hitao, dalje

je nastala tišina, a zatim je čuo vojnika koji pita "da li da ga ostavim ovdje ili bacimo u Dravu", na što je oficir iz pratnje odgovorio "ostavi ga tu". Po dolasku u Bogojevo našli su se na Kudeljari gdje su proveli cijelu noć i sutradan po podne odvezeni u logor u Bogoje kraj Vršca. Dok su se nalazili u Bogojevu u više navrata dolazili su Budimčić Josip i Stojsavljević Branko i nastavili ih sve tući na način kao što je to već opisao.

Potpuno identično iskazu ovog svjedoka iskazali su Radić Ivan, Hegel Miroslav i Dinjar Ivica, posebno na okolnost ubojstva Janušić Stjepana prilikom prijevoza od Bijelog Brda do Bogojeva, razdvajanja na dvije grupe na neprijateljskom punktu, gdje su svi dovedeni nakon zarobljavanja na zadnjem položaju, različitog maltretiranja na neprijateljskom punktu, ispitivanja uz razne torture u Bijelom Brdu i dr. Hegel Miroslav i Dinjar Ivica prepoznali su na tom punktu i Stojsavljević Stevu. Hegel ovega poznaje od rane i zna da je ovaj iz Vučkova, ranije su se pri susretu i pozdravljali, a i Dinjar ga također zna iz vidjenja. Stojsavljević Stevo prema iskazu ovih svjedoka tukao ih je sve zajedno s ostalim neprijateljskim vojnicima i to rukama, nogama, palicom i drugim predmetima.

Ocjenjujući iskaze preslušanih svjedoka sud nalazi da su optuženici postupili u svemu na način opisan u dispozitivu. Iskazi ovih svjedoka ujedno i oštećenika uvjerljivi su i okolnosti, dopunjuju se samo u pogledu pojedinih detalja, tako da im sud u potpunosti poklanja vjeru.

Na temelju ovako provedenih dokaza te ocjenom istih sud nalazi da se u radnjama optuženika stiču obilježja krivičnog djela iz čl. 122. KZ RH.

Za postojanje krivičnog djela ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika potrebno je da učinilac kršeći pravila međunarodnog prava naredi ili samo počinj da se ratni zarobljenici ubijaju, muče ili da se prema njima nečovječno postupi te da im se nanese velike patnje ili ozljede tjelesnog integriteta.

Kako se u predmetnom slučaju radi nesumnjivo o ratnim zarobljenicima te o radnjama optuženika podvedenim u odredbi čl. 122. KZ RH to je sud trojicu optuženika oglasio krivim za ovo djelo i osudio ih po zakonu.

Prilikom izricanja krivično-pravne sankcije sud je kod optuženika kao olakšavajuće uzeo u obzir da do sada nisu bili osuđivani, dok im od otežavajućeg nije našao ništa, pa im je izrekao kazne srazmjerne težini učinjenog djela i stupnju društvene opasnosti nalazeći da će izrečenim sankcijama biti ostvarena svrha kažnjavanja.

ostale odluke temelje se na odredbe iz čl.90.st.4. i 100.st.2. ZKP-a.

U Osijeku, 27. siječnja 1995.

ZAPISNIČAR

Divić Mirjana, v.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Bogdan Penjić, v.r.

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude ovlaštene osobe mogu podnijeti žalbu u roku od 15 dana. Branitelju optuženika kojemu je suđeno u odsutnosti taj rok za podnošenje žalbe počinje teći protokom osam dana za koje vrijeme je presuda bila izvješena na oglasnoj ploči suda.

Žalba se podnosi u tri oistovjetna primjerka ovome sudu kao sudu prvog stu pnja, a o njoj odlučuje u drugom stupnju Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

D N A :

1. Okružno državno odvjetništvo u Osijeku na KI-188/93.
2. Opt. Budinčić Josip - oglasna ploča
3. Opt. Stoisavljević Branko - oglasna ploča
4. Opt. Stoisavljević Stevo - oglasna ploča
5. Bran. Josip Firi - odvjetnik iz Osijeka
6. Bran. Darko Fingler - odvjetnik iz Osijeka
7. Bran. Boris Kunčak - odvjetnik iz Osijeka

Za točnost otpravka -

Mirjana Delalić